

ČESKÁ ŠKOLNÍ INSPEKCE

Inspektorát

Ústí nad Labem

Inspekční zpráva

**Střední odborná škola, Střední odborné učiliště, Odborné učiliště
a Učiliště, Roudnice nad Labem**

Neklanova 1806, 413 26 Roudnice nad Labem

Identifikátor školy: 610 150 375

Termín konání komplexní inspekce: 2. až 9. května 2001

Čj.	061 182/2001-3009
Signatura	kf2zu252

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Střední odborná škola, střední odborné učiliště, odborné učiliště a učiliště, Roudnice nad Labem, Neklanova 1806, je zřízeno zřizovací listinou ze dne 23. 3. 1999, č.j.: 17698/99-21 Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy ČR., kterou převzalo zřizovatelskou funkci od Ministerstva hospodářství ČR s účinností od 1.7.1999.

Vzdělávací nabídka je široká, zahrnuje obory studijní, učební a nástavbové. Dle Rozhodnutí MŠMT o zařazení do sítě škol ze dne 30. 8. 2000 je škola oprávněna nabízet vzdělání v těchto oborech:

SOŠ	SOU	OU	U
→24-45-M/005 silniční doprava, (4 roky)	tříleté	↑21-54-E/002 formíř	23-51-E/001 strojírenská výroba
↑75-41-M/003 sociální péče, (4 roky)	21-55-H/001 slévač	23-56-E/004 obráběcí práce	↓31-59-E/003 výroba konfekce
78-41-J/001 rodinná škola, (2 roky)	23-52-H/001 nástrojář	↓23-57-E/002 kovářské práce	36-67-E/003 stavební výroba
	→23-55-H/002 klempíř strojní	↓36-67-E/001 zednické práce	→65-51-E/001 provoz společného stravování
	→23-56-H/002 obráběč kovů	36-67-E/002 stavební práce	
	23-57-H/001 strojní kovář	→69-55-E/003 práce ve zdrav. a soc. zařízeních	
	→23-68-H/001 automechanik	69-55-E/005 pečovatelské práce	
	→36-55-H/001 instalatér		
	36-55-H/001 klempíř stavební		
	36-64-H/001 tesař		
	36-67-H/001 zedník		
	36-69-H/001 pokrývač		
	↓69-53-H/002 provoz služeb pro domácnost		
	maturitní a nástavbové		
	→23-43-L/506 provozní technika		→vyučuje se a bude se vyučovat
	23-45-L/002 mechanik seřizovač (denní+dálkové)		↑bude se vyučovat
	36-44-L/502 stavební provoz		↓malý zájem (dobíhající obor)
	69-42-L/502 provoz místního hospodářství		

V tomto školním roce studují ve škole celkem **404 žáci ve 26 třídách**.

103 žáků studijní obor silniční doprava (4 ročníky), 23 žáků nástavbový obor provozní technika (1 ročník), 211 tříleté učební obory SOU (12 tříd), 34 žáků obory OU (5 tříd) a 33 žáků obory učilištní (4 třídy).

Kromě SOŠ, SOU, OU a U škola sdružuje domov mládeže a školní jídelnu. Obě zařízení jsou přímo v areálu školy, který je umístěn v klidné části na severním okraji města. Pro odborný výcvik má škola dvě odloučená pracoviště přímo v Roudnici nad Labem a jedno v Žalhosticích (cca 24 km).

HODNOCENÍ KVALITY VZDĚLÁVÁNÍ

Materiální podmínky výuky

Areál školy byl postaven v 80. letech na severním okraji města Roudnice n.L. Kromě budovy školy je zde tělocvična, hřiště, domov mládeže a školní jídelna. Školní budova je dvoupodlažní, je v ní dostatečný počet učeben i ostatních prostor (kabinety, kanceláře, sborovna, sociální zařízení). Učebny jsou prostorné, světlé, vybavené standardním nábytkem. Z odborných učeben je ve škole třída pro psaní na stroji, učebny výpočetní techniky.

Odborný výcvik probíhá přímo ve areálu školy, v dílnách školy ve městě Roudnici n.L. (objekt Pracner, ve kterém je kovárna, slévárna, zámečnické dílny, dílny pro strojní obrábění), ve středisku v Žalhosticích (zámečnická dílna, kovárna, motorárna, truhlárna), ve školním autoservisu Na rybníčku a na smluvních pracovištích (např. Autoservis Škoda, Honda, výrobní a prodejna lahůdek apod.). Objekt školních dílen ve městě prochází v současné době velkou rekonstrukcí. Některé části moderně zařízeného a vybaveného areálu mají začít sloužit odbornému výcviku již v tomto roce. Prostorově nejstísněnější jsou dílny přímo v areálu školy, kde probíhá odborný výcvik žáků oborů výroba konfekce a práce ve zdravotnických a sociálních zařízeních. Ostatní zařízení jsou kapacitně dostačující. Středisko Žalhostice svou polohou usnadňuje dojíždění žáků ze severní oblasti okresu na odborný výcvik.

Vybavení školních dílen strojovým parkem a potřebnými nástroji umožňuje plnit požadavky odborného výcviku ve všech vyučovaných oborech. Ve školním autoservisu se žáci seznámí s celkovou problematikou technických prohlídek (emise a STK), ve smluvních autoservisech zase mají žáci možnost se setkat s nejnovější opravárenskou technologií. Během studia je žákům oborů autoklempíř a instalatér umožněno získat zdarma jeden z typů svářečského průkazu, pro jiné způsoby svařování si je mohou žáci zaplatit. Značná část odborného výcviku je prováděna formou produktivní práce a odměna za ni je motivací pro žáky.

Konkrétnější materiální vybavení pro jednotlivé předměty je uvedeno vždy v příslušné kapitole o výuce těchto předmětů.

Psychohygienické podmínky výuky

V rozvrhu hodin je zařazena po druhé vyučovací hodině dvacetiminutová a po čtvrté hodině půlhodinová přestávka na oběd. Její délka je vzhledem k bezprostřední blízkosti vlastní školní jídelny dostačující. Počty hodin žádné třídy v jednotlivých dnech nepřesahují ustanovení § 14 odst. 1 vyhl. MŠMT č. 354/91 Sb. o středních školách v platném znění, stejně tak počet žáků v žádné třídě nepřekračuje ustanovení odst. 3 téže vyhlášky.

Díky poloze školy je hladina vnějšího hluku nízká. Ve škole je nápojový automat, od září se počítá s provozem bufetu. Třídy jsou sice prostorné a světlé, problematičtější je však jejich estetická úroveň nepříznivě ovlivňovaná zejména počmáranými lavicemi, někdy značně poškozeným nábytkem, skrovnou výzdobou i odkládáním svršků (neexistence šaten).

Personální podmínky výuky

Na výuce se podílí 25 učitelů (včetně ředitelky a dvou zástupců ředitele), 25 mistrů odborné výchovy (včetně tří vrchních MOV) a 5 vychovatelů (včetně vedoucího vychovatele). Průměrný týdenní počet vyučovaných hodin je 18. Zajištění plně kvalifikovaných učitelů a mistrů odborné výchovy pro některé předměty (např. výroba konfekce, provoz služeb pro domácnost) je problematické. Úplnou způsobilost (odbornou i pedagogickou) k výkonu povolání má 16 učitelů, 6 mistrů odborné výchovy a 4 vychovatelé.

Z celkového počtu 388,5 hodin teoretické výuky je odučeno 279 (72 %) plně kvalifikovaně,

71 hodina (18 %) odborně způsobile, 36,5 hodiny pedagogicky způsobile a 2 hodiny jsou odučeny bez pedagogické a odborné způsobilosti.

Celkové materiální podmínky výuky jsou velmi dobré, navíc s vyhlídkou blízkého dalšího zlepšení (rekonstrukce objektu Pracner). Psychohygienické podmínky výuky jsou průměrné, personální zajištění výuky je také průměrné.

Úroveň výuky

Inspekční tým se vzhledem ke svému složení soustředil na hodnocení kvality výuky v těchto předmětech:

- český jazyk,
- občanská nauka,
- matematika, fyzika,
- výpočetní technika,
- ekonomicky zaměřené odborné předměty a odborná cvičení (ekonomika, účetnictví, technika administrativy a právní nauka),
- odborné předměty (strojní a dopravní).

Hodnocení výuky proběhlo na základě hospitací v hodinách, zápisů realizované výuky v třídních knihách, posouzení návaznosti učiva učebních osnov a z nich rozepsaných tematických plánů, rozborem předepsaných kontrolních prací, případně rozhovorů s učiteli. V hodinách byly sledovány cíle a obsah učiva, prostor pro činnost žáka a jeho motivace, aplikace poznatků, vzájemná komunikace a materiální podmínky realizace výuky.

Plánování a plnění učebních dokumentů

Počty hodin jednotlivých předmětů i odborného výcviku vycházejí z celostátních učebních dokumentů, provedené úpravy nepřekračují dovolenou toleranci. Vlastní náplň učiva jednotlivých předmětů mají učitelé rozpracovanou do časově tematických plánů schválených a podepsaných ředitelkou školy, které byly ČŠI k dispozici.

Problematictější situace je ovšem s plněním těchto učebních dokumentů v některých předmětech.

V **matematice** ve studijních oborech někteří vyučující nepostupují dle tematických plánů, jak vyplynulo ze zápisů v třídních knihách. Učební osnovy nejsou plněny v matematice ve **třídě SD3** studijního oboru 23-45-M/005 *Silniční doprava*. Do doby inspekce nebyla v této třídě odučena vektorové algebra a část analytické geometrie přímky a roviny. Toto učivo má učitel v tematickém plánu rozvrženo do jednotlivých hodin v měsících říjen až leden, ale zápisy v třídních knihách jsou jiné. Ve třídních knihách se rovněž často vyskytovaly zápisy nečitelné (výpočetní technika), opakující se a takové, kdy z obsahu zápisu v TK není možno zjistit náplň vyučovací hodiny např. zápis - úloha č. 4 atd.

Učební osnovy nejsou plněny ve **fyzice**, protože se nerealizují laboratorní práce, jak stanovují osnovy.

V učebních osnovách předmětu **ekonomika** pro **tříleté učební obory SOU** je posílen důraz na praktické dovednosti v hodinách vedených formou cvičení. Ze zápisů v třídních knihách nelze zjistit zda jsou cvičení realizována. Porovnáním zápisů v třídních knihách, (často obecné, nečitelné nebo opakující se), časově tematických plánů a učebních osnov bylo zjištěno asi čtyř měsíční zpoždění v předmětu ekonomika ve **třídách A3 (mechanik-opravář), AK3 (klempíř pro strojírenskou výrobu) a PSD3 (provoz služeb pro domácnost)**, kde je teprve probíráno učivo plánované na prosinec. Osnovy tak nejsou a nemohou být v těchto

třídách splněny.

V těchto případech došlo k porušení §3 odst. 1 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství v platném znění a § 39 odst. 1 zákona č. 29/1984 Sb., o soustavě základních škol, středních škol a vyšších odborných škol, v platném znění.

V předmětu **ekonomika a řízení** ve **třídě PT1** je asi dvou měsíční zpoždění oproti plánu. Vyučující si je této skutečnosti vědom, s touto situací bylo seznámeno i vedení školy.

Disproporce v počtu hodin věnovaných jednotlivým tematickým celkům v předmětu **mechanika** ve **třídě SD3** je poněkud větší a na hranici povolené tolerance, celé jedno čtvrtletí bylo totiž věnováno opakování a prohlubování látky z minulého školního roku.

Plánování učiva (počty hodin a jejich náplň) ve škole respektuje a vychází z celostátně schválených učebních dokumentů, je velmi dobré. Závažné nedostatky jsou však v jejich plnění. Zvláště alarmující je zjištění neplnění osnov v některých třídách třetích ročníků, kde se již prakticky nedá dohnat. V těchto případech je nevyhovující.

Úroveň výuky ve sledovaných předmětech

Český jazyk

Materiální podmínky výuky jsou velmi dobré, ve všech sledovaných hodinách byly použity učební pomůcky. Určité rezervy jsou v estetické úpravě některých tříd. Personální podmínky výuky jsou rovněž velmi dobré (87 % hodin odučeno učiteli s úplnou kvalifikací). Plánování a příprava výuky je vynikající. Učitelky mají zpracovány tematické plány, na jednotlivé vyučovací hodiny byly připraveny. Stejně tak plnění učebních dokumentů je velmi dobré, nebyly zjištěny žádné časové ani obsahové nedostatky.

Výuka probíhá po odborné stránce na vynikající úrovni, organizace, formy a metody práce jsou vynikající, jejich škála je navíc dostatečně pestrá. Učitelky dokázaly žáky motivovat k aktivní činnosti nejen v literatuře, ale i v gramatice. Dokázaly navodit příjemnou pracovní atmosféru, bezprostředně reagují na aktuální stav v kolektivu žáků. Dynamika hodin byla účelně měněna, aktivita žáků však byla bohužel jen průměrná.

Motivace a hodnocení je na velmi dobré úrovni. Hodnocení je objektivní, zjištěné nedostatky jsou formulovány taktně. Interakce a komunikace je velmi dobrá, obě strany dodržují dohodnutá pravidla. Velmi příznivé je důsledné užívání spisovného jazyka vyučujícími, od žáků však již užívání spisovné češtiny vyžadováno nebylo.

Výuka českého jazyka probíhá na velmi dobré úrovni. Učební plány a osnovy jsou dodržovány.

Přírodovědné předměty (matematika, fyzika a výpočetní technika)

Kromě výpočetní techniky probíhá výuka ve funkčně vybavených kmenových třídách (některý nábytek je bohužel značně poškozen). Pro výuku matematiku i fyziku je materiální zázemí průměrné, většinou jde o starší pomůcky. Učebnice žáci mají. Pro výpočetní techniku je ve škole učebna s 22 pracovními místy. Počítače mají moderním hardwarové (Pentium) a bohaté softwarové vybavení. Počítače jsou propojeny v síti Microsoft Windows a částečně Novell a připojeny k Internetu. Škola vlastní grafickou stanici pro předvádění projekční činnosti v AutoCadu.

Výuka matematiky je zajištěna odborně i pedagogicky způsobilými učiteli, výuka fyziky odborně způsobilými vyučujícími a výpočetní techniku učí pedagogicky způsobilí učitelé. Učitelé jsou sdruženi v předmětových komisích, které mimo práce podle plánu operativně řeší možné problémy ve výuce.

Hodiny měly jasný cíl, který se daří splnit, ale ne vždy korespondoval s tématickým plánem (viz plnění učebních dokumentů). Výuka výpočetní techniky je založena na samostatném řešení konkrétních úkolů s efektivním využitím softwaru. Žáci pracují samostatně, individuálním tempem. V ostatních hodinách vyučování probíhalo frontálním způsobem, kde chyběla diferenciací učiva a ve většině případech i prvky aktivního učení. Učivo bylo prezentováno věcně správně, srozumitelně a bylo pamatováno na aplikaci různých hledisek i příkladů. V metodice výuky fyziky se částečně projevila skutečnost, že učitel se soustředil na výklad učiva a žáci pouze pasivně naslouchali. Vyjma dvou hodin matematiky, nebyly využity názorné pomůcky ani jiný obrazový materiál. Často v hodinách chyběl dostatečný prostor k procvičování a upevňování učiva, zhodnocení a vhodné ukončení hodiny. Individuální přístup učitele k jednotlivým žákům byl zaznamenán hlavně ve třídách s menším počtem žáků ve třídách učebních oborů učiliště.

Motivace a hodnocení byly přirozenou součástí vyučovacího procesu v hodinách matematiky v učebních oborech. V ostatních hodinách jsou žáci motivováni hlavně výběrem příkladů a aplikací učiva na daný obor. Ale i přesto v oblasti motivace zůstávají nevyužité možnosti, které by vedly ke zkvalitnění vyučovacího procesu např. v žádné hodině nebyl využit motivační rozhovor.

Interakce a komunikace byla ve většině hodin bezprostřední a vycházela z atmosféry důvěry, část žáků však v hospitovaných hodinách zůstávala pasivní, bez zájmu. Náznaky nežádoucího chování žáků byly minimální.

Personální podmínky jsou velmi dobré. Materiální podmínky pro výpočetní techniku jsou velmi dobré, pro ostatní předměty pak průměrné. V organizaci výuky, v oblasti motivace a hodnocení, interakci a komunikaci jsou pozitivní a negativní zjištění v rovnováze - kvalita výuky má průměrnou úroveň.

Ekonomické odborné předměty

Vyučování probíhá v kmenových třídách, které mají různou estetickou úroveň, ale jsou vybaveny potřebnou didaktickou technikou. Odborná učebna techniky administrativy je vybavena mechanickými a elektronickými psacími stroji. Učebnice mají žáci pouze v nastavbovém studiu, k dispozici jsou odborné časopisy a literatura.

Ze dvou učitelek jedna nespĺňuje požadavek úplné způsobilosti. Tento nedostatek však nesnižuje kvalitu výuky.

Organizace, formy a metody práce jsou velmi dobré v hodinách techniky administrativy, které jsou zaměřeny na osvojování praktických činností. V těchto hodinách je uplatňován individuální přístup k žákům, kladen důraz na pečlivost a přesnost práce. Žáci pracují s předem připravenými předlohami a tiskopisy. Vypracované písemnosti si zakládají. Efektivitu těchto hodin by zvýšilo využívání počítačů při výuce.

Nedostatky vykazuje organizace, formy a metody výuky ekonomiky, které jsou pouze vyhovující. Výběr, sled a množství informací není vždy přiměřený náročnosti učiva, věkovým zvláštnostem a podmínkám třídy, což může být jednou z příčin v neplnění učebních osnov. Všechny hodiny byly stejné. V úvodu hodin žáci přednesli krátký referát na zvolené ekonomické téma, následovalo ústní zkoušení, které nemělo charakter zpětné vazby, bylo roztržité a mělo epizodický charakter. Nové učivo bylo prezentováno formou diktátů z příprav vyučujícího nebo z textu promítaného meotarem, žáci byli pasivními účastníky vyučovacího procesu, v závěru hodin chybělo shrnutí a zopakování, chyběl prostor pro jejich zapojení, ať již formou samostatné nebo skupinové práce. Jen ojediněle bylo zaznamenáno průběžné a neformální hodnocení práce žáků pochvalou, spíše bylo zaměřeno na hledání chyb a nedostatků.

Motivace a hodnocení jsou průměrné. Komunikace vycházela od učitele k žákovi, otázky pokládané žákům vedly mnohdy k jednoslovným odpovědím, vyučující často formuloval odpovědi dříve, než žáci zareagovali. Vzájemné chování žáků a vyučujících v hodinách bylo většinou slušné a korektní, někdy však vystupování vyučujícího ekonomiky bylo nepedagogické (nerespektoval osobnost žáka).

Stereotyp ve všech hodinách ekonomiky, jednotvárnost a nedostatečné zapojení žáků způsobovaly únavu a nedostatečný zájem žáků o předmět ekonomika.

Materiální podmínky jsou velmi dobré. Personální podmínky pro výuku sledovaných předmětů jsou průměrné. Celkově průměrná je i organizace, formy a metody výuky, mezi jednotlivými předměty jsou rozdíly, citelně slabá místa vykazuje výuka ekonomiky. Na průměrné úrovni jsou motivace a hodnocení žáků i oblast interakce a komunikace. Kvalita vzdělávání je ve sledovaných předmětech celkově průměrná.

Technické odborné předměty (mechanika, technické kreslení, technologie, strojírenská technologie, klempířská technologie, kontrola a měření, strojnictví, strojní součásti, stroje a zařízení, silniční vozidla, doprava, elektrotechnika)

V odborných učebnách jsou umístěny skříně s pomůckami. Vybavení školy velmi dobře umožňuje plnit deklarovaný učební program, poněkud problematičtější je však jejich vlastní využívání v hodinách (např. připravený materiál pro nedostiznost zpětného projektoru nebylo možno promítat). Učebnice žáci v těchto předmětech většinou mají k dispozici, i když ve starším vydání. Pro pochopení základních principů však vcelku postačují. Pro případnou aktualizaci je také někdy využíváno nakopírovaných materiálů.

Drtivá většina vyučujících této skupiny předmětů má pro jejich výuku odbornou i pedagogickou způsobilost. Ze sedmi učitelů nemá pouze jeden absolvováno pedagogické vzdělání. Na kvalitě výuky se však tato absence DPS v žádném případě nepříznivě neprojevila.

Výukové cíle plně odpovídají jak standardu vzdělávání, tak i aktuálnímu složení třídy. Kontinuita výuky předmětů mezi jednotlivými ročníky je zajištěna a duplicita výuky jednotlivých sledovaných témat zjištěna nebyla. Zásady spojování teorie s praxí jsou převážně dobře uplatňovány a to zejména v případech, kdy již byla probírána související praktická činnost v odborném výcviku. S výukou žáků s intelektuálně menším potenciálem, specifickými problémy učení nebo chování se škola dobře vyrovnává.

Struktura hodin odpovídá jak věku žáků, tak i výukovým cílům, výběr, kvalita a množství informací byly vždy přiměřené náročnosti učiva a byly v souladu s předpokládanými schopnostmi žáků. Většina zhlédnutých hodin měla klasickou stavbu – opakování (klasifikované či frontální), výklad, diktování poznámek a někdy i shrnutí, na které však většinou zbývalo málo času. Forma písemného opakování byla dobře promyšlena a vyhovovala danému účelu.

Škoda jen, že motivačních prvků bylo využíváno jen v malé míře. Hodnocení znalostí klasifikační stupnicí odpovídalo předváděným výkonům žáků, nebylo však v potřebném rozsahu analyzováno a zcela scházely prvky sebehodnocení. Pozitivního posilování využíváno ve sledovaných hodinách využíváno nebylo, snaha a pokrok byla oceňována spíše vyjimečně.

Interakce a komunikace ve sledovaných hodinách byly založeny na respektování osobnosti žáka i na vzájemné důvěře. Různost názorů je připouštěna, prostor pro diskusi vytvořen je. Komunikativní dovednosti nejsou rozvíjeny v potřebné míře tak, jak by to bylo potřeba. I když byla snaha vést hodinu metodou řízeného rozhovoru, ne vždy se tato ze strany žáků setkávala s očekávanou odezvou. Celkově se vztah žáků k výuce dá označit jako neutrální. Na

druhou stranu však někteří učitelé svým zapálením a nadšením pro předmět dokážou žáky vyburcovat a hodiny se stanou opravdovou diskusí (např. hodiny předmětu doprava). Projevy nežádoucího chování nebyly během sledovaných hodin zaznamenány.

Výsledky výuky standardizovanými evaluačními testy sledovány v těchto předmětech nebyly.

Plánování, příprava i plnění výuky (až na jednu výjimku) jsou velmi dobré, materiálně technické a personální podmínky dobře umožňují plnit učební program, organizace formy a metody práce odpovídají úrovni žáků a jsou v souladu s pedagogickými zásadami. Zvláště pozitivně lze hodnotit spojování teorie s praxí. Rezervy jsou zejména ve využívání názornosti, aplikaci motivačních prvků, rozvíjení komunikativních schopností a v závěru hodiny věnovat více prostoru zpětnovazebním informacím o efektivnosti proběhlé vyučovací jednotky.

I když pozitiva jen mírně převažují, hodnotí ČŠI úroveň výuky těchto předmětů stupněm velmi dobrý.

Pracovníci ČŠI navštívili přes 60 hodin teoretické výuky a seznámili se s většinou pracovišť odborného výcviku. Díky složení inspekčního týmu se podařilo pokrýt důležité skupiny předmětů (český jazyk, matematika, fyzika, výpočetní technika, odborné ekonomické předměty a odborné technické předměty).

Z této sondy do výuky je zřejmé, že pro výuku jsou ve škole dobré materiální podmínky. V hodnocení vlastní úrovně výuky lze vyzdvihnout převážně velmi dobrou interakci mezi žáky a učiteli (český jazyk, odborné technické předměty, matematika), založenou na vzájemné důvěře. Toto zjištění koresponduje i se záznamy z hospitací vedoucích pracovníků školy. V organizaci a metodice výuky jsou již určité rezervy, zejména častější použití prvků aktivního učení, větší důraz na motivaci a sebehodnocení.

Kladně lze hodnotit i vlastní rozplánování učiva. Největší problémy jsou však v některých předmětech v plnění osnov. Zjištění uvedených nedostatků je o to víc zarážející, že je nezaznamenaly žádné hospitační záznamy. V tomto směru je potřebné se na tuto oblast při kontrolní činnosti více zaměřit.

Celkově hodnotí ČŠI sledovanou oblast výuky průměrně.

HODNOCENÍ KVALITY ŘÍZENÍ

Dlouholetou tradici výuky na tomto učilišti dokládají pedagogické dokumenty (třídní knihy a katalogy) ze začátku století, které jsou ve škole uloženy. Udržení a rozšíření současné široké vzdělávací nabídky školy, která je složena z tradičních tříletých vyučovaných oborů (kovo a stavební obory), ke kterým postupně přibývaly a přibývají další studijní možnosti, je základní **koncepcí** školy do budoucna. Ve škole mohou nyní získat žáci ÚSO a SO vzdělání v řadě technických a službových oborů. Škola tak vychází vstříc širokému spektru zájemců, což je velmi dobrým předpokladem pro budoucí naplněnost školy.

Pozitivně je třeba hodnotit, že nové obory respektují materiální podmínky školy a vhodným způsobem rozšiřují stávající obory (studijní obor *silniční doprava* na učební obor *automechanik*, nastavbový obor *provozní technika* na kovoobory). Tak i nově otevíraný studijní obor *sociální činnost* navazuje na podobné obory (byť ne studijní), které se ve škole již vyučují. Stejně tak pozitivní je i snaha o zachování a dle možností i posílení výuky oborů, které se ve škole vyučovaly. Díky masivnímu náboru tak škola otevře v příštím školním roce opět třídu oboru formíř.

Výstavba nových dílenských provozů tuto koncepci maximálně podporuje. Moderní prostory a jejich technické vybavení pomohou zatraktivnit výuku oborů, o které sice veřejnost nejví v současné době příliš velký zájem, o to větší zájem mají o tyto obory zaměstnavatelé (jsou to především kovo a stavební obory).

Dalším záměrem je rozšíření nabídky sportovního vyžití žáků. Ve výstavbě je další hřiště před areálem školy, na vnitřní asfaltové hřiště je v plánu položení umělého trávníku, posilovna v domově mládeže je nově zrekonstruována. Završením těchto snah by mělo být otvírání sportovně založených tříd pro žáky z obdobných tříd základních škol ve spolupráci s Českým fotbalovým svazem.

Plánování

Základním dokumentem pro školní rok je **plán práce** školy, který vychází z organizačního zabezpečení školního roku, vydávaného MŠMT. Jsou v něm uvedeny všechny důležité termíny a akce, porady, celková organizace školního roku, rozpočet a kontroly. Z něho jsou potom odvozeny plány měsíční. V plánu jsou uvedeny i kulturní a sportovní akce. Součástí plánu práce školy je i plán kontrolní činnosti všech pedagogických pracovníků, kteří jsou kontrolou pověřeni. Kontrolní činnosti v ekonomické oblasti se zabývá vnitřní směrnice účetní jednotky, která je rovněž součástí "Plánu kontrolní činnosti".

V oblasti financí byla plně využívána zpracovaná Finanční rozvaha na rok 2000 k usměrňování čerpání přidělených finančních prostředků ze státního rozpočtu. Vnitřní rozpis počtu zaměstnanců a prostředků na platy na rok 2000 není zpracován a využíván k usměrňování limitu mzdových prostředků a počtu zaměstnanců.

Organizační uspořádání odpovídá potřebám školy. V čele je ředitelka školy, která byla jmenována do funkce jmenovacím dekretem č.j. 24439/99-26 ze dne 4.6.1999 s účinností od 1.7.1999. Škola je rozdělena na **čtyři úseky**: teoretická výuka, odborný výcvik, výchova mimo vyučování a ekonomický úsek. V čele prvních dvou jsou zástupci ředitele, další dva úseky řídí jejich vedoucí. Největší je úsek odborného výcviku, který zahrnuje několik odloučených pracovišť i výrobně hospodářskou činnost. Zástupce ředitelky pro odborný výcvik je jejím statutárním zástupcem. Každý z pracovníků má určenou náplň práce, své povinnosti, zodpovědnost a kompetence.

Ve škole pracují jako poradní orgány ředitelky předmětové komise (jazyková, společenských věd, přírodních věd, strojních předmětů, stavebních předmětů a tělesné výchovy), je určena zodpovědná pracovnice pro knihovnu a jsou ustanoveni dva výchovní poradci a protidrogový poradce.

Pro žáky je vydán školní řád, ve kterém jsou uvedena jejich práva a povinnosti. Na začátku studia jsou s ním seznámeni i jejich rodiče a zákonní zástupci.

Zvláštní zmínku si zasluhuje **výchovné poradenství** ve škole. Zajišťují je dvě učitelky, z nichž jedna je plně kvalifikovaná a druhá tento obor studuje. Působnost si rozdělily, v převážné většině však spolupracují. Jejich činnost vychází z plánu práce výchovného poradenství, důraz je kladen hlavně na vytvoření důvěry mezi nimi a žáky. Do jejich kabinetu mají žáci kdykoli volný přístup. Vedou evidenci všech žáků s poruchami učení, zprostředkují jim vyšetření v pedagogicko-psychologické poradně, v případě potřeby zajistí v rámci možností i pomoc (např. napsání maturitní písemky na PC). Ve spolupráci s třídními učiteli sledují problémové žáky a v případě potřeby zvou jejich rodiče do výchovné komise, kde se snaží nalézt řešení. Největším problémem je ve škole neomluvená absence.

V rámci **protidrogové prevence**, kterou má v kompetenci jedna z výchovných poradkyň, je škola zapojena již čtvrtým rokem v PEER-programu. Vždy dva žáci I. ročníku procházejí proškolením a potom se podílejí na akcích tohoto programu. Škola organizuje pro žáky

besedy o nebezpečí zneužívání drog, na které si zvou např. i bývalé narkomany.

Pro řízení ředitelka využívá plánovaných porad od nejvyšší úrovně (klasifikační porady a porady vedení) až po porady jednotlivých úseků, na kterých jsou rozděleny úkoly pro nejbližší období a zkontroluje se plnění. Zápisy z porad jsou vedeny. Pro nejdůležitější činnosti jsou ředitelkou vydávány příkazy. Systém porad je základem vnitřního informačního systému. Žákům předávají informace třídní učitelé, veškeré důležité pokyny jsou rovněž na nástěnkách, vychází školní zpravodaj. Vnitřní informační systém je funkční, pracovníci školy a žáci mají k potřebným informacím přístup, jenž je při zajištění ochrany osobních dat dostatečně rychlý i adresný.

Zákonným zástupcům poskytuje škola potřebné informace o žácích standardním způsobem, který rozsahem i formou vyhovuje oběma stranám. Rada školy není ustavena, k obousměrnému přenosu informací jsou využívány třídní schůzky a konzultace. Veřejnosti se škola prezentuje např. prostřednictvím městských a regionálních sdělovacích prostředků, účastí na akcích, pravidelně jsou organizovány Dny otevřených dveří.

Úprava individuálních a kolektivních vztahů mezi zaměstnavatelem a zaměstnanci školy, týkajících se mzdových a jiných pracovně právních nároků, byla předmětem "Kolektivní smlouvy" platné od 1.1.2000.

Z **povinné dokumentace** byly kontrolovány třídní knihy při hospitacích, Deníky odborného výcviku na některých pracovištích, katalogy, protokoly o závěrečných, maturitních a komisionálních zkouškách a výroční zpráva školy za školní rok 1999/2000. Tato obsahuje všechny údaje požadované § 17e zákona ČNR č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů. Drobné nedostatky v katalogách byly opraveny během inspekce. Výroční zpráva o hospodaření za rok 2000 je zpracována, ale neobsahuje veškeré předepsané náležitosti. Chybí v ní údaj o výdajích na učebnice, učební texty a učební pomůcky /dle bodu b)/, informace o výsledcích kontrol hospodaření /dle bodu c)/, kopie účetních výkazů /dle bodu d) citovaného zákona/. Tím došlo k porušení ustanovení § 17e odst. 3 písm. b), c), d) zákona ČNR č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů

Namátkově zkontrolované **účetní doklady** obsahují náležitosti stanovené zákonem a zaúčtované účetní případy jsou v souladu s účtovou osnovou, postupy účtování a vnitřními směrnici školy. Porovnáním údajů v účetní závěrce k 31.12.2000 se stavy na jednotlivých účtech v hlavní knize za období 12/2000 nebyly zjištěny rozdíly. Účetnictví je vedeno v souladu se zákonem č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů. Účetní data jsou zpracována výpočetní technikou s použitím programu firmy IFT a.s. Progres Přerov.

V souladu s vyhláškou MF č. 310/1995 Sb., o fondu kulturních a sociálních potřeb (dále jen "FKSP"), ve znění pozdějších předpisů byl sestaven roční rozpočet o tvorbě a používání fondu a stanoveny zásady pro jeho používání. Prostředky fondu má škola uloženy na samostatném bankovním účtu, stav běžného účtu FKSP v účetní evidenci souhlasil se stavem na bankovním výpise k 31.12.2000. Při namátkové kontrole účetních dokladů z oblasti čerpání FKSP byly zjištěny formální nedostatky, které účetní jednotka ihned odstranila. Zásady používání FKSP byly dodrženy.

Vedení a motivování pracovníků

Systém vedení a motivování pracovníků je přizpůsoben velikosti školy a využívá výše uvedených standardních nástrojů operativního řízení. K motivování pedagogů využívá vedení školy i prostředky hmotné stimulace v podobě proměnlivých složek platu. Kritéria pro odměňování jsou zpracována pro všechny pracovníky. S těmito byli všichni pracovníci seznámeni. Pravidelně jsou kritéria vyhodnocována a na základě těchto vyhodnocení a

výsledků kontrol dochází ke změnám proměnlivých částí platu.

Kontrolní mechanismy

Kontrolní činnost ve škole je plánována a dle záznamů z kontrol i prováděna. Podílí se na ní všichni vedoucí pracovníci. ČŠI byly předloženy hospitační záznamy z teoretické výuky i odborného výcviku. V hodnocení hospitací převažují kladná zjištění (vyzdvihována je především velmi dobrá komunikace mezi žáky a učitelem, často je zejména v odborném výcviku uváděn individuální přístup k jednotlivým žákům). Při negativním zjištění však chybí uvedení nějakého opatření, např. následná hospitace. Dle záznamů o projednání výsledků z kontrol je zřejmé, že výsledky vnitřní kontroly jsou využívány.

Skutečnost, že při hospitacích nebylo zjištěno neplnění učebních dokumentů v některých předmětech, i když zde hospitace byly provedeny, ovšem svědčí o určité formálnosti prováděných hospitací.

Z předchozích inspekčních návštěv je také zřejmé, že škola reagovala na připomínky v inspekčních zprávách a zjištěné nedostatky odstraňovala.

Jednoznačně pozitivně lze hodnotit koncepci školy a zejména tu skutečnost, že tato nezůstává jen na papíře, ale postupně se uskutečňuje. Plánování školy je velmi dobře zpracováno a dokumentováno. Organizační struktura je funkční a vyhovuje potřebám školy. Kladně je třeba hodnotit práci výchovných poradkyň. Řídící činnost ředitelky školy zajišťuje vcelku bezproblémový denní chod školy. Nejslabším článkem je kontrolní činnost, která se sice provádí, ale zjištěné závažné nedostatky v plnění učebních dokumentů nesvědčí o její velké efektivitě. Z toho důvodu hodnotí ČŠI tuto oblast jako průměrnou.

HODNOCENÍ EFEKTIVNOSTI VYUŽÍVÁNÍ PROSTŘEDKŮ PŘIDĚLENÝCH ZE STÁTNÍHO ROZPOČTU

Dodatkem č. 1 ke zřizovací listině ze dne 16. 11. 1999 č.j. 32680/99-21 je vymezen majetek, k němuž má organizace právo hospodaření ke dni 1. 7. 1999. Účetní hodnota nemovitého a movitého majetku byla vyčíslena na 102 229 403,- Kč. Z dokladů Rozhodnutí o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení č.j. 14201/99-21 ze dne 11.2.1999, Výkazu o středním odborném učilišti, učilišti ke 30. 9. 1999 a "Výkazu o společném stravování dětí a mládeže" k 15.10.1999 vyplývá, že skutečně vykazované kapacity jsou v souladu se stanovenými kapacitami MŠMT ČR.

Hodnocení čerpání NIV, ONIV

Příspěvkové organizaci byly v průběhu roku závazné ukazatele v oblasti NIV upravovány formou rozpočtových opatření. V oblasti čerpání celkových neinvestičních výdajů škola v kontrolovaném období dodržela závazné ukazatele. Upravený rozpočet NIV na rok 2000 byl schválen ve výši 19 526 330,- Kč, k 31. 12. 2000 škola vyčerpala 100% příspěvku.

Hospodaření školy za rok 2000 skončilo ztrátou, záporný hospodářský výsledek z hlavní činnosti byl vyšší než kladný hospodářský výsledek dosažený z hospodářské činnosti.

Při zúčtování a finančním vypořádání finančních vztahů se státním rozpočtem za rok 2000 byl projednán výsledek hospodaření a navrženo krytí zhoršeného hospodářského výsledku organizace převodem neuhrazené ztráty do roku 2001.

Tato ztráta byla způsobena zejména vysokým zatížením nákladů účetními odpisy majetku. Příspěvek ze státního rozpočtu na neinvestiční výdaje (dále jen "NIV") se podílel na krytí

celkových nákladů hlavní činnosti ve výši cca 83 %. Rozpočet ostatních neinvestičních výdajů činil cca 22 % z celkového upraveného rozpočtu NIV a byl vyčerpán na zabezpečení výuky a provozu školy.

Hodnocení čerpání mzdových prostředků

Organizace dodržela závazné ukazatele stanovené zřizovatelem v oblasti mzdových prostředků i OPPP. Za organizaci celkem byl dodržen závazný limit počtu zaměstnanců, nedodržela však stanovený limit pedagogických pracovníků a ostatních pracovníků v jednotlivých součástech školy. Organizace nedodržela v roce 2000 princip čerpání nenárokových složek platu mezi osobní příplatky a odměny v doporučeném poměru 80 % a 20 %.

Hodnocení použití účelových prostředků

Škole nebyly přiděleny účelové prostředky.

Ačkoliv se vyskytly drobné nedostatky v oblasti kvality řízení organizace a hospodaření za rok 2000 skončilo ztrátou, lze konstatovat, že finanční prostředky přidělené ze státního rozpočtu byly vzhledem k účelu jejich poskytnutí a vzhledem ke schváleným učebním dokumentům v kontrolovaném období a ve výše sledovaných oblastech rozpočtového roku 2000 vynaloženy efektivně.

DALŠÍ VÝZNAMNÁ ZJIŠTĚNÍ

Domov mládeže, mimoškolní aktivity

Slouží všem středním školám i žákům vyšší odborné školy ve městě, proto je zaveden pro ubytované žáky dvojí režim (žáci SOŠ a VOŠ). Žáci mohou využít ubytování i přes víkendy. Využití ubytovací kapacity je cca 70 %. Během prázdnin je Domov mládeže využíván jako ubytovna.

Kromě ubytování nabízí Domov mládeže žákům i sportovní a kulturní vyžití. Dvakrát v týdnu je jim k dispozici velká tělocvična, menší tělocvična a posilovna jsou používány kdykoli. Pracovníci Domova mládeže organizují návštěvy bazénu, pořádání sportovních turnajů, případně dle zájmu návštěvy koncertů a kulturních akcí.

Z mimoškolních aktivit stojí za zmínku zimní lyžařské zájezdy (LVVZ), které škola organizuje ve spolupráci s Dětským domovem v Dlažkovicích. Letní sportovní kurzy pro II. ročníky jsou zaměřeny na horská kola a lodě. Ve škole pracuje také několik zájmových kroužků: fotbalový, zájemců o PC a dle potřeby se schází keramický kroužek.

Činnost Domova mládeže hodnotí ČŠI velmi dobře.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

- povinná dokumentace školy pro školní rok 2000/2001 dle § 38a zákona č. 29/1984 Sb., o soustavě základních, středních a vyšších odborných škol (školský zákon), v platném znění,
- finanční rozvaha na rok 2000,
- kolektivní smlouva platná od 1.1.2000,

- vnitřní směrnice včetně účtového rozvrhu,
- účetní doklady, účetní evidence a účetní knihy za období leden až prosinec 2000,
- účetní výkazy k 31.12.2000,
- doklady ze zúčtování a finančního vypořádání finančních vztahů se státním,
- rozpočtem za rok 2000,
- výroční zpráva o hospodaření za rok 2000,
- statistické výkazy,
- www.rl.cesnet.cz/soustroj.

ZÁVĚR

V současné době se škola nachází ve fázi, kdy jsou vcelku dobře zajištěny její základní podmínky existence: budovy a vybavení, zaběhnutá a fungující organizace. Její silnou stránkou je propracovaná koncepce: skladba vyučovaných oborů a moderní technické zázemí, na kterém se již pracuje (rekonstrukce dílen), nabízejí velmi dobré perspektivy pro budoucnost školy.

V oblasti kvality výuky jsou zjištěná negativa a pozitiva celkově v rovnováze. Úroveň výuky je hodnocena nejhůře stupněm průměrný. Nejzávažnější nedostatky byly zjištěny v dodržování učebních dokumentů v některých předmětech. Tento nedostatek je však spíše zapříčiněn neefektivně prováděnou kontrolní činností. Ta také je nejslabším místem v řídicí činnosti vedení školy.

Na základě hodnocení kvality vzdělávání ve sledovaných předmětech a hodnocení úrovně řídicí práce v oblasti plánování, organizování, vedení lidí a kontroly, hodnotí ČŠI SOŠ, SOU, OU a U Roudnice nad Labem jako školu průměrnou.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Školní inspektoři a další zaměstnanci ČŠI:	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	Ing. Josef Chvosta	Ing. Josef Chvosta v.r.
Členové týmu	Mgr. Věra Heřmánková	Mgr. Věra Heřmánková v.r.
	Ing. Zdena Hájková	Ing. Zdena Hájková v.r.
	PaedDr. Pavel Bártík	PaedDr. Pavel Bártík v.r.

Ing. Josef Toman

Ing. Josef Toman v.r.

Ing. Libor Porteš

Ing. Libor Porteš v.r.

Alena Chládková

Alena Chládková v.r.

V Chomutově dne 11. června 2001

Přílohy:--

Datum a podpis ředitelky školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy:27. 6. 2001.....

Razítko

Ředitelka školy

Podpis

Mgr. Helena Všetečková

Mgr. Helena Všetečková
v.r.

Předmětem inspekce bylo zhodnocení činnosti školy dle § 18 odst. 3, 4 zákona ČNR č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů.

Dle § 19 odst. 7 téhož zákona může ředitelka školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Posouzení jevů

Plní, je v souladu	<i>Dodržuje, čerpá účelně, efektivně</i>
Neplní, není v souladu	<i>Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně</i>

Hodnotící stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	<i>Zcela mimořádný; příkladný</i>

Velmi dobrý	<i>Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň</i>
Průměrný	<i>Negativa a pozitiva téměř v rovnováze, průměrná úroveň</i>
Pouze vyhovující	<i>Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa</i>
Nevyhovující	<i>Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu.</i>

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Příslušný orgán státní správy (samosprávy):	16. 7. 2001	061 202/2001-3009
Zřizovatel:	16. 7. 2001	061 203/2001-3009
Rada školy:	---	

Připomínky ředitelky školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
		nebyly dodány